

Slovo k povzbuzení na neděli 19. července 2026, na **16. neděli v mezidobí – A**
Biblická čtení: Mdr 12,13.16-19; Ž 86; Řím 8,26-27; Mt 13,24-43

Milé sestry, milí bratři,

nebeské či **Boží království** je v evangeliu bohatý a široký pojem. V zásadě v sobě zahrnuje **vše**, co patří ke vztahu člověka s Bohem: Boží blízkost, Boží vládu v lidských životech, Boží milosrdenství, lidskou víru, naději a lásku, dobro, věčnost. A tak dále. Prostě **Boží svět dobra a víry** na zemi, v lidských srdcích a činech, mezi lidmi.

V dnešním úryvku je **nebeské království** nejprve přirovnáno k **člověku**, který našel na svém poli **dobré semeno** a mezi ním i **plevel**, respektive k **dobrému semeni**, které musí až do jeho konce růst i s tím špatným. Pak je přirovnáno k **hořčičnému zrnku**, ze něhož vyroste velký košatý keř. A nakonec **ke kvasu**, který, ženou zadělaný do velkého množství mouky, vše prokvasí.

Všechny tři obrazy se navzájem **doplňují**, každý z nich osvětluje **nějaký rozměr** Božího nebeského království. Ostatně proto takových obrazů a přirovnání sám Pán Ježíš v evangeliu říká **celou řadu** a v různých situacích. U **Matouše** najdeme dokonce **sedm** takových podobenství o nebeském království. «Nebeské království je podobné...». Sedm je číslo **plnosti**, evokuje, abychom si u každého z nich mohli říci „i toto patří k Božímu království“, a teprve u všech dohromady „to je Boží království“.

První dnešní podobenství – o pšenici a plevelu – následně Ježíš sám vykládá. Je tak celkem zřejmé, kdo je kdo a co je co. Ale nabízí se otázka, **proč** člověk sám nemůže nějaký plevel **vytrhat**, když **škodí** ostatním? Proč se nemůže **zbavit** někoho, kdo třeba **tyranizuje** své okolí a **ubližuje** mnohým? A proč mají obce křesťanů, na něž toto podobenství nejspíše primárně cílí, mezi sebou **tolerovat zlé**?

Cožpak konečně neplatí i **jiná** slova Kristova, anebo Pavlova, která evokují takřka **opak**? Cožpak není navýsost lidské a křesťanské **se postavit zlu** v prospěch slabých?

Ano, **je**. Je třeba **se snažit** ze světa **vymýtit zlo**, nakolik nám přísluší, postavit se **zlu dobrem**, zvlášť je třeba se ujímat **slabých a bezbranných**, nakolik to je v našich silách, a to i za cenu **nasazení** sebe sama. To je třeba, ale evangelijní obraz nám k tomu snad **dodává** trojí „**ale**“... Zaprvé, že **ne vždy** jsme **schopni rozlišit**, co je plevel a co je pšenice. To je asi výklad evangelijnímu obrazu nejbližší; **rašící plevel není** přeci hned a už vůbec ne snadno **rozpoznatelný** od rašící pšenice. Člověk ve vymycování zla by proto neměl být **unáhlený**, nesmí soudit předčasně, zvlášť není-li nebezpečí z prodlení. Aby nevytrhl či nezašlápl **dobro** v domněnku, že je to zlo. Měli bychom být také **pokorní** ve svých soudech. S vědomím, že konečným soudcem je stejně jedině Bůh.

Zadruhé, že **ne každý plevel** musí být pšenici **škodlivý**, některý může být dokonce **krásný**. Proto snad může **existovat**, i když to není pšenice. Zdá se totiž, že **ne vše**, co odporuje některým ideálům křesťanství, je plevel, je škodlivé a ubližuje. A opět, kdo jsme my, abychom soudili.

A zatřetí, že některé **zlo** musíme možná **snést**, abychom neponičili jiná dobra v jeho sousedství. Takovýto výklad je sice trochu ošidný, může vést k alibismu či k nebezpečnému postoji „účel světi prostředky“. Toho se je třeba vyvarovat. Ale je také asi třeba **přijmout**, někdy tomu tak skutečně je, že nějaký ten **plevel** musí být raději **tolerován**, aby nebyla **zničena** křehká **pšenice**. Ve smyslu hierarchie hodnot a pokorného rozlišování tolerovatelného a netolerovatelného.

Druhý a třetí obraz – o hořčičném zrnku a kvásku – jsou postaveny na **kontrastu**: Z maličkého semínka, majícího nanejvýš dva, tři milimetry, vyroste **velký a košatý keř** převyšující všechny ostatní v zahradě. Malý kousek kvásku prokvasí **velké množství těsta**,

konkrétně tři měřice mouky, což je asi čtyřicet litrů, z nichž se dá připravit nějakých padesát kilogramů chleba.

Kontrast **malého začátku** a **velkého konce**, mezi nimiž je **čas růstu a kvašení**, má sloužit jako **útěcha**: I ze zdánlivě nepatrného začátku, ale plného života, může vyrůst něco velikého, krásného a užitečného. **Víra** se nám zdá být někdy malá a křehká, stejně jako prvním adresátům Matoušova evangelia se **církevní obce** musely zdát maličké. Přesto **víra** má Boží sílu růst a prokvasit život člověka i společenství, je-li zachována a rozvíjena. Stejně tak **láska a naděje**. A co se týče vyprazdňujících se kostelů, třeba jednou zase dojde k novému **boomu křesťanských obcí**, jako se tomu stalo v prvních staletích církve...

Kontrast malého začátku a velkého konce, **semínka i kvásku**, má sloužit i jako **pozvání: Kultivovat** v sobě vše dobré, i všechny nepatrné **zárodky** a záblesky lásky a milosrdenství, **živit** v sobě **víru** v Boha a v dobro, vztah s Bohem a s lidmi.

Kvásek vnáší do těsta život, kultivuje je životem, dává chuť a růst. Naše **křesťanství** jakožto Boží přítomnost v nás by mělo být **kváskem** našeho života. My bychom pak jako lidé měli být **kváskem** svému okolí, **ochucovat**, a ne ztrpčovat život svých blízkých. Měli bychom chtít být **Boží chutnou přítomností** mezi lidmi, i navzdory svým jiným slabostem...

U **košatého keře** je příznačné, že «když vyrostе, je větší než ostatní zahradní rostliny a stane se z něho keř, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích». Což je krásná metafora, obraz lidského **srdce** skýtajícího bezpečí, stín a přijetí všem duším poletujícím a bloudícím světem. To je obraz **hodného člověka**, třeba nejobyčejnějšího, hořčice na Blízkém Východě je docela prostou a běžnou plodinou. K dobrému, košatému, otevřenému a pohostinnému srdci by nás vztah s Bohem skrze Ježíše, naše **křesťanství** mělo vést...

To jsou skutečné **ideály** (doslova!), po nichž bychom měli **toužit** a o jejichž **uskutečnění** bychom se měli s Boží pomocí **snažit**...

Milé sestry, milí bratři, snad se neurazíte, když si opět připoememe fascinující postavu **Jeana Valjeana** z Hugových **Bídníků**.

Jestliže jsme minulou neděli mohli na jeho postavu hledět jako na toho, kdo ztělesní podobenství o semínku zapadnuvšího do dobré půdy, jako na toho, pro koho se **dobro** stalo **volbou**, kdo se svou opcí pro dobro dokázal **vymanit** ze své **bídnické** predeterminace, s Boží pomocí. Pak i dnes si ho můžeme vzít jako výmluvnou literární ilustraci dnešních podobenství: Jean Valjean, sám zprvu **bídník**, v sobě zjevně nechal **vyrůst kvásek dobroty**, který do něj svou laskavostí zasadil biskup Myriel, kvásek Boží dobroty, který prokvasil celý jeho život. A stal se Valjean tak **košatým stromem** pro všechny bloudící **bídníky**, které kdy cestou životem potkal. Různými způsoby **ochutil** jim život, když se jich ujal a pomohl jim, dal jim bezpečí, dal jim najíst. **Ulehčil** jim jejich bídný úděl. A tak se z bídníka Jeana Valjeana stal nejen **Boží strom**, ale vpravdě světec, **dobrý člověk**.

Volba dobra, s Boží uzdravující pomocí, přináší vždy **užitek okolí** toho, kdo se pro dobro **rozhodl** a dennodenně znovu **rozhoduje**, i jako třeba jako pro **zadostiučinění** za svá minulá provinění. «Spravedlivý musí být lidumilný. Svým synům poskytuješ radostnou naději, že po hříchu dáváš příležitost k pokání» jsme slyšeli v prvním čtení z Knihy moudrosti, nejmladší knihy Starého Zákona...